CURTEA DE APEL BĂLŢI

Dosarul nr.1r/p-172/24 Judecătoria Drochia (sediul Rîșcani)
Judecător: Sergiu Godorogea

D E C I Z I E
În numele Legii

05 noiembrie 2024 mun. Bălți

Colegiul penal al Curţii de Apel Bălţi

Avînd în componenţa sa:
Preşedintele completului Ion Talpa
Judecătorii Svetlana Şleahtiţki și Oxana Mironov
Grefier Doina Știrbu
Cu participarea:
Procurorului Octavian Bodareu
Avocatului Maria Corolevschi
Interpretului Inna Rotari

a judecat în ședință publică, în ordine de recurs, recursul avocatului Vitalie Vangheli în interesele inculpatului Slobodeaniuc Piotr declarat împotriva încheierii și mandatului judiciar emise de Judecătoria Drochia (sediul Rîșcani) din 23 octombrie 2024 cu privire la prelungirea măsurii preventive – arestul preventiv, prin care în privinţa lui:

Slobodeaniuc Piotr *****, cetățean al Republicii Moldova, născut la *****, IDNP *****, originar și domiciliat în *****, ***** *****

-s-a admis demersul procurorului în Procuratura raionului Rîșcani, Gheorghe Mîțu, s-a prelungit măsura preventivă arestul preventiv, pe termen de 30 (treizeci) zile, pînă la 30.11.2024, ora 10.00, cu eliberarea mandatului judecătoresc.

După expunerea esenţei cauzei de către judecătorul raportor, ținînd cont de argumentele recursului, materialele prezentate instanţei, Colegiul,-

C O N S T A T Ă :

1. În procedura Judecătoriei Drochia (sediul Rîșcani) se află spre examinare cauza penală de învinuire a lui Slobodeaniuc Piotr care este diferit justiției pentru că, la 27 martie 2024, între orele 18:00 – 19:00, aflându-se la domiciliu amplasat în *****, ********** împreună cu mama Slobodeaniuc Bronislava, născută la *****, cu care sunt membri de familie în sensul prevederilor art. 133/1 lit. a) din Codul penal, fiind în stare de ebrietate alcoolică, având concentrația vaporilor de

alcool în aerul expirat de 1,35 mg/l, urmărind scopul provocării suferințelor psihice și a leziunilor corporale unui membru de familie, din motiv de ură, acționând intenționat, conștientizând caracterul prejudiciabil al acțiunilor sale, prevăzând urmările lor și dorind în mod conștient survenirea acestora, profitând de faptul că, mama, Slobodeaniuc Bronislava, se află într-o stare de neputință, care, se datorează vârstei înaintate și stării de sănătate, i-a aplicat ultimei, multiple lovituri cu pumnii peste diferite părți ale corpului, cauzându-i potrivit raportului de expertiză judiciară medico – legală nr. 202427P0064 din 01 aprilie 2024, traumatism cranio – cerebral închis manifestat prin comoție cerebrală, echimoze pe ambele antebrațe, pe părțile laterale 1/3 medie, care se califică ca vătămare corporală UȘOARĂ, cu dereglarea sănătății de scurtă durată.

Prin acțiunile sale, Slobodeaniuc Piotr, se învinuiește în infracțiunea prevăzută de art. 201/1 alin. (2) lit. a1) din Codul penal, adică violența în familie – *acţiunea intenționată comisă de un membru al familiei în privința altui membru al familiei, manifestată prin maltratare, soldată cu vătămarea ușoară a integrității corporale și a sănătății, profitând de starea de neputință cunoscută și evidentă a victimei, care se datorează vârstei înaintate*.

Tot el, la 01 iulie 2024, între orele 09:00 – 21:00, fiind în stare de ebrietate alcoolică, cu concentrația vaporilor de alcool în aerul expirat de 1,43 mg/l, acționând intenționat, urmărind scopul de neexecutare a măsurilor stabilite prin Ordonanța de protecție a victimei violenței în familie din 02 aprilie 2024, emisă de Judecătoria Drochia, sediul Rîșcani, prin care a fost obligat de a sta departe de locul aflării victimei, de a nu contacta victima și de a nu vizita locul de trai al victimei Slobodeaniuc Bronislava pe un termen de 3 (trei) luni, a pătruns în locuința victimei violenței în familiei, Slobodeaniuc Bronislava, amplasată în *****, ********** unde ilegal s-a aflat până la intervenția poliției.

Prin acțiunile sale Slobodeaniuc Piotr se învinuiește în infracțiunea prevăzută de art. 320/1 din Codul penal – *neexecutarea intenţionată a măsurilor stabilite de instanţa de judecată în ordonanţa de protecţie a victimei violenţei în familie”*.

Tot el, la 09 septembrie 2024, între orele 12:00 – 15:00, aflându-se la domiciliu amplasat în *****, ********** împreună cu mama Slobodeaniuc Bronislava, născută la *****, cu care sunt membri de familie în sensul prevederilor art. 133/1 lit. a) din Codul penal, fiind în stare de ebrietate alcoolică, având concentrația vaporilor de alcool în aerul expirat de 0,61 mg/l, urmărind scopul provocării suferințelor psihice și a leziunilor corporale unui membru de familie, din motiv de ură, acționând intenționat, conștientizând caracterul prejudiciabil al acțiunilor sale, prevăzând urmările lor și dorind în mod conștient survenirea acestora, profitând de faptul că, mama, Slobodeaniuc Bronislava, se află într-o stare de neputință, care, se datorează vârstei înaintate și stării de sănătate, i-a

aplicat ultimei, o lovitură cu o butelie de la antiperspirant, cauzându-i potrivit raportului de expertiză judiciară medico – legală nr. 202427P0211 din 13 septembrie 2024, otită acută posttraumatică a urechii stângi, echimoză pe frunte pe stânga, care se califică ca vătămare corporală UȘOARĂ, cu dereglarea sănătății de scurtă durată.

Prin acțiunile sale, Slobodeaniuc Piotr, se învinuiește în infracțiunea prevăzută de art. 201/1 alin. (2) lit. a/1) din Codul penal, adică *violența în familie – acțiunea intenționată comisă de un membru al familiei în privința altui membru al familiei, manifestată prin maltratare, soldată cu vătămarea ușoară a integrității corporale și a sănătății, profitând de starea de neputință cunoscută și evidentă a victimei, care se datorează vârstei înaintate.*

2. Inculpatul Slobodeaniuc Piotr, a fost arestat la 11 octombrie 2024, ora 10:00, pe un termen de 20 de zile.

3. La data de 21 octombrie 2024, procurorul în Procuratura Rîșcani, Gheorghe Mîțu, a înaintat un demers cu privire la prelungirea duratei ținerii în stare de arest preventiv în privința inculpatului Slobodeaniuc Piotr, pe un termen de 30 de zile.

4. Prin încheierea Judecătoriei Drochia (sediul Rîșcani) din 23 octombrie 2024 s-a admis demersul acuzatorului de stat în Procuratura r-lui Rîșcani, s-a prelungit măsura preventivă „arestul preventiv" în privința inculpatului Slobodeaniuc Piotr pe un termen de 30 (treizeci) zile, până la 30.11.2024, ora 10:00, cu eliberarea mandatului judecătoresc.

5. Manifestându-și dezacordul cu încheierea și mandatul judiciar din 23 octombrie 2024, avocatul Vitalie Vangheli în interesele inculpatului Slobodeaniuc Piotr le-a atacat cu recurs, solicitând casarea lor, cu aplicarea în privința ultimului a unei alte măsuri preventive mai blînde și anume arest la domiciliu.

În motivarea recursului declarat notează că, probele anexate de către procuror nu denotă existența riscurilor rezonabile ce ar justifica prelungirea față de Slobodeaniuc Piotr a măsurii preventive – arestul preventiv, fiind lipsa circumstanțelor excepționale în acest aspect, cel din urmă locuind în *****, ***** adică nu împreună cu victima violenței în familie, ba dimpotrivă pînă la arest a lucra ocazional, pentru a-și întreține mama în etate.

6. În fața instanței de recurs avocatul desemnat Maria Corolevschi și inculpatul Slobodeaniuc Piotr au pledat pentru admiterea cerințelor formulate în recurs pe motivele și cu argumentele expuse în el, solicitând înlocuirea măsurii preventive din arest preventiv în altă măsură neprivativă de libertate, în situația în care riscurile invocate de acuzator nefiind probate și nu sunt actuale, de rând ce cauza se află pe rolul instanței de fond.

Contrar celor solicitate de apărare, procurorul participant Octavian Bodareu a pledat pentru respingerea recursului declarat de avocat în numele inculpatului

Slobodeaniuc Piotr ca fiind nefondat, păstrând fără modificări încheierea judecătorească ca una legală și întemeiată, fiind bazată pe împrejurările cauzei și riscurile stipulate în conținutul demersului formulat, care și-au păstrat actualitatea.

7. Verificând temeinicia cerințelor recurentului în raport cu materialele puse la dispoziția instanței pentru soluționarea cauzei, ascultând discursurile participanților procesului, Colegiul prin respingerea recursului ca nefondat, în temeiul de drept prevăzut la art. 312 alin. (5) pct. 2) Cod procedură penală, va păstra fără modificări soluțiile atacate.

Conform art.312 alin.(5) pct.2 Cod de procedură penală, *în urma controlului judiciar efectuat, instanţa de recurs respinge recursul.*

8. În motivarea ei, Colegiul reține, aplicarea corectă cazului din speță a normelor internaționale și celor naționale, ce reglementează dreptul persoanei la libertate și condițiile de restrângere a acestui drept, precum și dispozițiile legislației naționale cu privire la modul, condițiile și temeiul aplicării și prelungirii arestului preventiv, care la art. 5 alin. (1) lit. c) a Convenției garantează dreptul persoanei la libertate și la siguranță, stipulând, că *nimeni nu poate fi lipsit de libertatea sa, cu excepția dacă a fost arestat sau reținut în vederea aducerii sale în fața autorității judiciare competente, atunci când există motive verosimile de a bănui că a săvârşit o infracțiune sau când există motive temeinice de a crede în necesitatea de a-l împiedica să săvârşească o infracțiune sau să fugă după săvârşirea acesteia,* principiul *legalității* fiind aplicabil în același timp atât fondului, cât și procedurii.

În cauza Vasiliciuc v. Moldova (hot. din 02.05.2017) CtEDO a reamintit că articolul 5 al Convenției coroborat cu articolele 2, 3 și 4, protejează securitatea fizică a persoanei; scopul său principal fiind împiedicarea privării arbitrare sau nejustificate de libertate, reieșind din faptul, că nicio privare de libertate nu este compatibilă cu Convenția, decât dacă este legală și în conformitate cu procedura prevăzută de lege, referindu-se în esență la dreptul național, ce va fi adus în concordanță cu principiile internaționale, obligând angajații statului să respecte în tot normele juridice de fond și de procedură.

Or, atunci când este în discuţie o chestiune atât de importantă precum dreptul la libertate, autoritățile naționale trebuie să demonstreze în mod convingător caracterul necesar al detenției, privarea de libertate a persoanei urmând a fi dispusă doar atunci când *ea este bănuită de comiterea unei infracţiuni, fiind necesară împiedicarea continuării activității criminale, precum şi prevenirea unei eventuale eschivări după comiterea acestei, efectuându-se doar în cadrul unei proceduri penale declanşate* (*hot. Ciulla vs. Italia şi Jecius vs. Lituania*).

În cauza Kurt v. Turcia, CtEDO a menționat, că *orice privaţiune de libertate trebuie să respecte nu numai normele de fond şi procesuale din legislaţia naţională, dar trebuie să corespundă însuşi scopului art. 5 de a proteja individul de o acţiune arbitrară, p*entru aceasta fiind necesare motivele rezonabile de a

presupune, că persoana privată de libertate a comis o infracțiune, art. 5 par. 1), c) garantând temeinicia acestei măsuri și caracterului său nearbitrar.

Potrivit pct. 3 a Recomandării nr. (80) 11 a Comitetului de Miniştri a Consiliului Europei *detenţia provizorie nu poate fi ordonată decât dacă persoana în cauză este bănuită de comiterea unei infracţiuni şi sunt motive serioase de a se crede, că există unul sau mai multe dintre următoarele pericole: cel de fugă, cel de obstrucţionare a justiţiei, ori acela ca acuzatul să nu comită o nouă infracţiune gravă*.

În plus, principiul proporționalității impune, ca atunci când se ia o măsură privativă de libertate, trebuie să se aibă în vedere necesitatea realizării unui echilibru între necesitatea într-o societate democratică de apărare a interesului public și importanța dreptului la libertate al inculpatului. Pentru aspectele mai sus prezentate, Colegiul penal constată că acest echilibru este respectat, măsura preventivă luată în privința inculpatului fiind proporțională cu necesitatea apărării într-o societate democratică a interesului public.

În conformitate cu art. 25 alin. (4) din Constituția Republicii Moldova, arestarea se face în temeiul unui mandat, emis de judecător, pentru o durată de cel mult 30 de zile. Asupra legalității mandatului se poate depune recurs, în condițiile legii, în instanța judecătorească ierarhic superioară. Termenul arestării poate fi prelungit numai de către judecător sau de către instanța judecătorească, în condițiile legii, cel mult până la 12 luni.

În sensul art. 176 alin. (1) Cod procedură penală, măsurile preventive pot fi aplicate ... numai în cazurile în care există suficiente temeiuri rezonabile, susținute prin probe, de a presupune că bănuitul, învinuitul, inculpatul ar putea să se ascundă de organul de urmărire penală sau de instanță, să exercite presiune asupra martorilor, să nimicească sau să deterioreze mijloacele de probă sau să împiedice într-un alt mod stabilirea adevărului în procesul penal, să săvârșească alte infracțiuni ori că punerea în libertate a acestuia va cauza dezordine publică.

Potrivit art. 186 alin. (4) Cod procedură penală, termenul arestului poate fi prelungit doar atunci când alte măsuri preventive neprivative de libertate nu sunt suficiente pentru a înlătura riscurile care justifică aplicarea arestului preventiv și și-au păstrat actualitatea condițiile și criteriile stipulate la art. 175, 176 și 185, fiecare perioadă de prelungire, conform alin. (5) nu poate depăși termenul de 30 de zile.

Potrivit alin. (9) art. 186 Cod procedură penală, prelungirea termenului de arest preventiv se dispune cu respectarea condițiilor stabilite de prezentul cod pentru aplicarea inițială a măsurii de arest preventiv. Suplimentar, la soluționarea demersului privind prelungirea termenului de arest preventiv, judecătorul de instrucție sau, după caz, instanța de judecată are obligația să examineze dacă, pentru înlăturarea riscurilor ce au determinat aplicarea măsurii de arest preventiv, este suficientă aplicarea altor măsuri preventive neprivative de libertate și dacă

există sau nu temeiuri relevante și suficiente pentru prelungirea măsurii de arest preventiv.

La fel, conform alin. (10) art. 186 Cod procedură penală, prelungirea duratei de arestare preventivă se decide de către judecătorul de instrucție din circumscripția în raza teritorială a căreia se efectuează urmărirea penală sau de către instanța de judecată care examinează cauza, în baza demersului procurorului. În cazul în care, din motive întemeiate, instanța de judecată, în procedura căreia se află cauza penală, este în imposibilitate să soluționeze demersul privind prelungirea arestului preventiv, acesta se distribuie, în ordinea stabilită, unui alt judecător.

În sensul art. 329 alin. (1) Cod procedură penală, la judecarea cauzei, instanța, din oficiu sau la cererea părților și ascultând opiniile acestora, este în drept să dispună aplicarea, înlocuirea sau revocarea măsurii preventive aplicate inculpatului. O nouă cerere de aplicare, înlocuire sau revocare a măsurii preventive poate fi depusă dacă au apărut temeiuri pentru aceasta, dar nu mai devreme decât peste o lună după ce încheierea precedentă privind această chestiune a intrat în vigoare sau dacă nu au intervenit noi împrejurări care condiționează noua cerere.

După cum a statuat și Curtea Constituțională a Republicii Moldova în Hotărârea din 23.02.2016 *regula o constituie libertatea persoanei*, arestarea fiind o măsură excepțională, astfel încât instanța să arate că, *există motive „relevante şi suficiente" care să justifice continuarea privării de libertate (Yagci şi Sargin contra Turciei, hotărâre din 8 iunie 1995)*. Obligația de a justifica reținerea, indiferent cât ar fi de scurtă, revine autorităților și trebuie făcută în mod accesibil și convingător (Belchev contra Bulgariei, hotărâre din 8 aprilie 2004). Ca urmare, arestarea poate fi dispusă numai în anumite cazuri și numai pentru anumite motive, care trebuie arătate în mod concret și convingător în hotărârea instanței.

9. Drept urmare, instanța de fond, cu referire la datele obiective a speței și prin prisma jurisprudenței CtEDO aplicabile cauzei date, corect a concluzionat oportunitatea menținerii în continuare a lui Slobodeaniuc Piotr în starea de arest preventiv, or, faptele ce-i sunt incriminate (trei capete de acuzare) în corespundere cu prevederile art. 16 Cod penal se atribuie la categoria infracțiunilor grave și mai puțin grave, pentru care legiuitorul a stabilit inclusiv și pedeapsa închisorii, păstrându-se și în continuare temeiurile de fapt și aspectele de drept ce i-au justificat arestarea preventivă, în prezența necesității de asigurare a derulării normele a procesului judiciar, iar gravitatea infracțiunii comise confirmă existența riscului de eschivare a inculpatului de a se prezenta la chemările instanței, și ca urmare de răspunderea și pedeapsa penală, în cazul în care i se va dovedi vinovăția, ducând la o tergiversare nemotivată a examinării cauzei cu înfăptuirea actului de justiție calitativ și în termeni rezonabili.

La fel, instanța corect a statuat, că întru neadmiterea influenții părții vătămate și a martorilor, care urmează a fi audiați măsura preventivă arestul, va asigura neadmiterea ingerinței din partea inculpatului.

Cât privește riscul comiterii altor infracțiuni în cazul unei eventuale eliberări de sub arest, acesta este confirmat prin informațiile din revendicarea eliberată pe numele lui Slobodeaniuc Piotr, din care rezultă că acesta nu este la prima abatere de lege, anterior de nenumărate ori a fost supus răspunderii penale.

Pe motivele supra enunțate, Colegiul reține caracterul declarativ al afirmațiilor apărării privind neargumentarea de către procuror și instanță a riscurilor ce justifică necesitatea deținerii lui Slobodeaniuc Piotr în arest preventiv, or tocmai cele menționate denotă temeinicia respectivei hotărâri.

10. Or, chiar și în cazul în care inculpatul Slobodeaniuc Piotr dispune de un loc de domiciliu (nelocuind împreună cu victima), nu este nici o siguranță că nu-l va părăsi pentru a se eschiva de la răspunderea sau pedeapsa penală, în cazul în care i se va stabili vinovăția. Existența unui loc de domiciliu nu înlătură riscul eschivării învinuitului, or, eschivarea se poate realiza cât în afara statului de reședință, atât și în interiorul acestuia. Circumstanțele cauzei nu au dovedit existența unei legături îndeajuns de puternice cu locul de reședință încât să excludă orice dubiu de eschivare a inculpatului.

Mai cu seamă că, violența domestică fiind un viciu grav al societății, ce impune realizarea unor măsuri neîntârziate și stringente în vederea identificării făptuitorului cu înlăturarea lui din familie, pentru asigurarea procedurii de reabilitare a victimei

Reieșind din cele enunțate Colegiul conchide lipsa temeiurilor pentru înlocuirea măsurii preventive în privința inculpatului Slobodeaniuc Piotr, argumentele invocate de apărare ne având forța convingerii, pe când prelungirea arestului preventiv pe un termen de treizeci zile, aflându-se în concordanță cu legea procesual penală internă și în raport cu garanțiile acordate de legea internațională, motiv pentru care hotărîrea și mandatul judiciar vor fi păstrate fără modificări.

În conformitate cu art.312 alin.(5) pct.2) Cod de procedură penală, Colegiul penal al Curţii de Apel Bălţi,-

D E C I D E:

Recursul avocatului Vitalie Vangheli în interesele inculpatului Slobodeaniuc Piotr declarat împotriva încheierii și mandatului judiciar emise de Judecătoria Drochia (sediul Rîșcani) din 23 octombrie 2024 cu privire la prelungirea măsurii preventive – arestul preventiv, în privința lui **Slobodeaniuc Piotr *****, se respinge ca nefondat, cu menținerea respectivelor hotărâri fără modificări.

Decizia este irevocabilă.

Preşedintele completului, Judecători: